

**ALLIANCE FOR
EQUALITY IN ACADEMIA**

PERSBERICHT:

Voor een decreet dat slachtoffers van intimidatie, discriminatie, gendergerelateerd geweld en seksueel geweld in het hoger onderwijs daadwerkelijk beschermt

1 juni 2026

Embargo tot woensdag 3 juni om 18.00 uur

Contactpersonen:

- 1) Danièle Zucker : 0476 32 71 40
- 2) Jean-Pascal van Ypersele : jpvanyyp@gmail.com

Het Parlement van de Federatie Wallonië-Brussel bespreekt momenteel een ontwerpdecreet dat tot doel heeft preventie, ondersteuning en bescherming van studenten tegen intimidatie, gendergerelateerd en seksueel geweld en discriminatie in het hoger onderwijs te waarborgen. Een stemming in de plenaire vergadering staat gepland voor de komende dagen.

De intentie van minister-president Degryse is lovenswaardig. In de huidige vorm dreigt de tekst echter zijn essentiële doel te missen: slachtoffers daadwerkelijk beschermen.

Een beschermingsdecreet moet eerst duidelijk omschrijven wat het precies beschermt. De keuze van woorden is niet onbelangrijk. Zij bepalen wie wordt beschermd, in welke situaties en met welke rechten. Het ontwerpdecreet maakt echter gebruik van uiteenlopende definities uit de Belgische wetgeving zonder deze expliciet te koppelen aan het systemische kader van het Verdrag van Istanbul, dat gendergerelateerd geweld beschouwt als een vorm van discriminatie en een schending van fundamentele rechten.

Het probleem is niet dat een decreet de bepalingen van het Verdrag letterlijk moet overnemen. Het probleem is het ontbreken van een duidelijke koppeling tussen Belgische juridische categorieën en de slachtoffergerichte benadering die door het Verdrag wordt vereist.

Dit gebrek aan een geïntegreerd kader dreigt een correcte beoordeling van complexe situaties te ondermijnen: seksuele intimidatie, cybergeweld, represailles na een melding,

machtsmisbruik binnen onderwijsrelaties, een vijandige of seksistische omgeving en geweldsfeiten die buiten de campus plaatsvinden maar rechtstreeks gevolgen hebben voor de studievoortgang van een student. In dergelijke situaties mogen slachtoffers niet geconfronteerd worden met gefragmenteerde juridische categorieën of met instanties die verantwoordelijkheden naar elkaar doorschuiven. Door dit verdrag te ratificeren heeft België zich ertoe verbonden zijn wetgeving in overeenstemming te brengen met internationale normen inzake slachtofferbescherming.

Maar geweldsfeiten correct definiëren volstaat niet. Er moet ook worden gegarandeerd dat meldingen op een onafhankelijke, deskundige en onpartijdige manier worden behandeld. Op dit punt roept het ontwerpdecreet een tweede belangrijke bezorgdheid op: de behandeling van klachten blijft grotendeels binnen de instellingen zelf.

Een recente zaak heeft dit nog eens bijzonder duidelijk aangetoond. Michaël F.-B., een externe docent aan UCLouvain, die op dinsdag 19 mei 2026 door het Brusselse Hof van Beroep werd veroordeeld tot vier jaar effectieve gevangenisstraf - onder meer wegens verkrachtingen van twee studentes - bleef gedurende de volledige gerechtelijke procedure lesgeven, ondanks de waarschuwingen van de slachtoffers aan de universiteit. Deze zaak toont de beperkingen van interne procedures aan. Wanneer een instelling rechtstreeks betrokken is, kan zij niet tegelijk rechter en belanghebbende partij zijn in haar eigen dossiers.

De BEHAVES-studie uitgevoerd binnen instellingen voor hoger onderwijs van de Federatie Wallonië-Brussel, en aangehaald in het ontwerpdecreet, benadrukt eveneens de noodzaak van onafhankelijke klachtenmechanismen. Het intern behandelen van meldingen stelt onderzoeken bloot aan belangenconflicten.

De Centra voor Seksueel Geweld (CPVS) zouden een praktische oplossing kunnen bieden. Als instanties die onafhankelijk zijn van instellingen voor hoger onderwijs zou hun betrokkenheid toelaten de behandeling van klachten extern te organiseren. De CPVS beschikken bovendien over gespecialiseerde professionele onderzoeksdiskundigheid waardoor zij beschuldigingen kunnen verifiëren en materieel bewijsmateriaal kunnen verzamelen. Een dergelijke oplossing zou kunnen bijdragen aan het herstel van het vertrouwen van slachtoffers en een meer objectieve en professionele analyse van de feiten kunnen waarborgen.

Het decreet zou ook de verantwoordelijkheid van universiteiten moeten versterken. Het volstaat niet om enkel te stellen dat een instelling voor hoger onderwijs geen gerechtelijke bevoegdheid heeft. Zij draagt professionele, institutionele en disciplinaire verantwoordelijkheden. Een verplichte gedragscode, van toepassing op alle personeelsleden en studenten binnen het hoger onderwijs, kan duidelijk omschrijven welke gedragingen verboden zijn, welke verplichtingen voor iedereen gelden en welke sancties mogelijk zijn.

Een dergelijke gedragscode bestaat al in Vlaanderen, naar aanleiding van het Vlaamse decreet van 8 december 2023. Een vergelijkbaar instrument wordt momenteel ook ontwikkeld op Europees niveau binnen het GenderSAFE-project. Er is geen reden waarom de Federatie Wallonië-Brussel achter zou blijven.

Ten slotte zou het decreet de volledige universitaire gemeenschap moeten beschermen: bachelor- en masterstudenten, doctoraatsstudenten, evenals academisch, onderzoeks-, administratief en technisch personeel. Doctoraatsstudenten bevinden zich vaak in een ambigu statuut tussen student en werknemer in. Studenten genieten bovendien niet dezelfde mate van juridische bescherming als werknemers. Dit betekent dat zij geen zaak kunnen aanspannen bij de arbeidsrechtbank en uitsluitend aangewezen zijn op strafrechtelijke procedures of interne disciplinaire procedures, terwijl geen van beide aangepast is aan hun specifieke situatie.

Een decreet dat bedoeld is om intimidatie en discriminatie te bestrijden mag niet alleen gebaseerd zijn op goede bedoelingen. Het moet zorgen voor duidelijke definities, onafhankelijke procedures, een bindende gedragscode, bescherming van klokkenluiders en een toepassingsgebied dat daadwerkelijk de volledige academische gemeenschap omvat.

Slachtoffers van intimidatie en discriminatie binnen onze instellingen voor hoger onderwijs hebben geen nood aan oppervlakkige maatregelen. Zij hebben nood aan een decreet dat hen beschermt, dat instellingen verplicht hun verantwoordelijkheden op te nemen en dat hun ervaringen niet nog moeilijker maakt. Dit ontwerpdecreet voldoet niet aan deze essentiële behoeften. Wij roepen de wetgevers op om het te wijzigen.

Tekst geschreven door de "[Alliance for Equality in Academia](#)", een internationale non-profitorganisatie opgericht in 2025 die zich inzet voor het bevorderen van daadwerkelijke gendergelijkheid binnen hoger onderwijs en onderzoek in Europa door systemische verandering te stimuleren via ondersteuning, onderzoek en belangenbehartiging.

De oprichters zijn:

Camille Baudoncq, Master in de Rechten en vrijwilliger bij Victim Support Europe;

Caroline Nieberding, doctor in de Biologische Wetenschappen aan ULiège, hoogleraar terrestrische ecologie aan UCLouvain;

Urša Opara Krašovec, doctor in de Chemische Wetenschappen aan de Universiteit van Ljubljana (Slovenië), onderzoeksgroepsleider aan de Universiteit van Ljubljana;

Jean-Pascal van Ypersele, doctor in de Fysische Wetenschappen aan UCLouvain, emeritus hoogleraar klimatologie aan UCLouvain en gastprofessor aan ULiège; voormalig vicevoorzitter van het IPCC;

Jean-Pierre van Boxel, gespecialiseerd politie-inspecteur en officier van de Belgische gerechtelijke politie;

Bertanne Visser, doctor in de Biologische Wetenschappen aan de Vrije Universiteit Amsterdam (Nederland), onderzoeksgroepsleider en F.R.S.-FNRS Research Associate aan ULiège;

Danièle Zucker, doctor in de Psychologie aan ULB, specialist in analyse van crimineel gedrag en medeoprichter van H.E.R. (Harassment–Investigation–Recommendations).